

PARAFIALNA RADA DUSZPASTERSKA

Ojciec Święty w „programowym” dokumencie Novo millennio ineunte, wytyczającym drogę Kościołowi na nowe tysiąclecie, odwołuje się do rad duszpasterskich, jako struktur, które mają kultywować i poszerzać przestrzeń komunii kościelnej. Komunia ta powinna być widoczna w relacjach między biskupami, kapłanami i diakonami, między duszpasterzami, a całym Ludem Bożym.

Szczegółowe normy jej powołania, składu i funkcjonowania reguluje Statut Rad Duszpasterskich Diecezji Tarnowskiej z 15.09.1992 r. zatwierdzony przez Ks. Biskupa Ordynariusza Józefa Życińskiego. Utworzenie parafialnej rady duszpasterskiej nie jest pozostawione do decyzji proboszcza, lecz jest wymogiem prawa partykularnego. Trzeba dodać, że wymóg ten wyływa z kryterium „użyteczności”, o którym mówi się w kan. 536 Kodeksu Prawa Kanonicznego: „*§ 1. Jeśli zdaniem biskupa diecezjalnego, po zasięgnięciu opinii Rady kapłańskiej, byłoby to pożyteczne, należy w każdej parafii ustanowić radę duszpasterską. Ma jej przewodniczyć proboszcz, a członkami powinni być wierni wraz z tymi, którzy z urzędu uczestniczą w trosce duszpasterskiej o parafię i pomagają w ożywianiu działalności pasterskiej. § 2. Rada duszpasterska posiada jedynie głos doradczy i kieruje się normami określonymi przez biskupa diecezjalnego*”. Ponadto postanowienia IV Synodu Diecezji Tarnowskiej o ustanowieniu parafialnych rad duszpasterskich, jako obligatoryjnych w całej diecezji, było dla wielu parafii nowym impulsem dla owocniejszego funkcjonowania tej struktury.

Instytucja Parafialnej Rady Duszpasterskiej, dobrze zrozumiana i należycie wykorzystywana w parafii, jest zatem jej ważnym instrumentem kanonicznym, poprzez który proboszcz i cała wspólnota parafialna, każdy z właściwą sobie odpowiedzialnością, uczestniczą w życiu i w misji Kościoła. Rada swoją pracą przyczynia

się do rozumienia Kościoła jako wspólnoty i równocześnie ją tworzy i animuje w życiu parafii.

I. Rada duszpasterska i jej zadania

Parafialne rady duszpasterskie mają służyć urzeczywistnieniu postulatów soborowych, które polecają duszpasterzom chętnie korzystać z roztropnej rady świeckich i rozważać przedsięwzięcia, życzenia i pragnienia przez nich przedstawiane.

Rada jest instytucją, która w sposób formalny gwarantuje współdziałanie świeckich i kapłanów w ramach działalności duszpasterskiej w parafii. Rada może służyć odnowie parafii, która winna stawać się świadomą swojej misji wspólnotą. Jest to gremium, w którym świeccy uczą się współodpowiedzialności za duszpasterstwo parafialne oraz za formację ludu Bożego i pełnienie misji Chrystusa w świecie, tak, aby głoszona była ludzom Ewangelia i dokonywało się ich uświęcenie. Dzięki temu kapłani nie są wprawdzie zwolnieni z obowiązków duszpasterskich, ale otrzymują mocne wsparcie w ich realizacji.

Skład rady winien być odbiciem stanu parafii, tzn. winni należeć do niej reprezentanci różnych grup wiekowych i społecznych, stowarzyszeń i zespołów parafialnych, jak i poszczególnych rejonów parafii. Winny należeć do niej osoby zaangażowane w duszpasterstwo parafialne oraz przedstawiciele zgromadzeń zakonnych

z terenu parafii.

Rady nie są organami władzy, dlatego nie mogą podejmować decyzji. Mają jedynie głos doradczy. Proboszcz winien jednak liczyć się z głosem rady w podejmowaniu decyzji uwzględniać opinie jej członków. Jeśli realizacja jakiejś sugestii rady nie jest możliwa, winien podać radzie przemawiające za tym argumenty, a także zaproponować alternatywne rozwiązanie danej kwestii. Decyzje powzięte na zebraniach rady winny być wykonane - jeśli to możliwe - przy aktywnym udziale wszystkich jej członków.

Celem działania Rady jest pomagać w duchu wiary w budowaniu żywej i misjonarskiej wspólnoty, podawać propozycje i sugestie dotyczące inicjatyw misyjnych, katechetycznych i apostoelskich oraz planować działalność duszpasterską i zabezpieczać realizację podjętych planów. W związku z tym Rada ma obowiązek dokonywać rozeznania społecznej i duszpasterskiej sytuacji parafii, wspierać działalność grup i jednostek zaangażowanych działalność pastoralną, koordynować pracę (oferowanie możliwości aktywnego udziału w życiu parafii, formacji itp.), animować do współdziałania w ramach dekanatu, diecezji i społeczności lokalnej, reprezentować parafię na forum publicznym, wspierać wzajemną wymianę informacji pomiędzy wiernymi, grupami itp., przygotowywać i przeprowadzać spotkania parafialne.

Rada może służyć pomocą w kształtowaniu liturgii poprzez konkretne inicjatywy, zbierać

i przekazywać duszpasterzom kwestie istotne dla parafian, także tych zachowujących dystans do życia parafii, planować i przeprowadzać uroczystości parafialne, organizować spotkania po liturgii niedzielnej, zapraszać do udziału w życiu parafialnym nowo przybyłych do parafii, zorganizować zbiórkę darów dla ubogich, wyszukiwać talenty do współpracy w różnych sektorach działalności pastoralnej, proponować spotkania dyskusyjne wokół aktualnych tematów, wydawać gazetkę parafialną.

Przy formowaniu się składu duszpasterskich rad parafialnych mogą pojawiać się trudności ze względu na niesprecyzowany katalog zadań i tematów, a także z uwagi na często mało efektywne metody pracy, które zniechęcają do włączenia się w formowanie rady parafialnej.

Mankamentem w tym względzie może być przede wszystkim brak odpowiedniej struktury spotkań, świadomości celu oraz wcześniejszego przygotowania do zebrania. Dobrze jest więc pisemnie zaprosić członków Rady, podając w liście tematykę spotkania oraz jego ramy czasowe. Rzeczą pożądaną jest punktualnie rozpoczynać i kończyć zebrania. Warto także zamianować protokolanta, który zatroszczy się o przygotowanie sprawozdania z każdego odbytego spotkania, aby można było w razie potrzeby bez trudności powrócić do wcześniej omawianych zagadnień i łatwo stwierdzić, co jeszcze należy w najbliższym czasie poruszyć.

RADA
PARAFIALNA

II. Wyciąg ze Statutu Rad Duszpasterskich Diecezji Tarnowskiej z 1992 r.

Na koniec przedstawimy *niektóre z ważnych zapisów Statutu*.

1. Rada Duszpasterska stanowi, zgodnie z kan. 536 CIC, ciało doradcze, które pod kierownictwem Proboszcza Parafii - w ramach ustawodawstwa diecezjalnego - czuwa nad organizacją życia duszpasterskiego w danej wspólnotcie wiernych.
2. W realizacji swoich zadań Rada Duszpasterska kieruje się celami określonymi przez kan. 1254 § 2 CIC uwzględniając potrzeby duszpasterskie parafii. Podstawowym celem Rady Duszpasterskiej jest współodpowiedzialne wspieranie kapłanów w organizacji życia duszpasterskiego wspólnoty. Realizując ten cel opracowuje ona roczne plany duszpasterskie, animuje działalność grup duszpasterstwa specjalistycznego, koordynuje prowadzone formy duszpasterstwa, inspirowuje działalność charytatywną, troszczy się o podejmowanie inicjatyw duszpasterskich uwzględniających zachodzące przemiany społeczno-kulturowe.
3. W skład Rady Duszpasterskiej wchodzi trzy grupy członków: wybrani, urzędowi oraz mianowani przez Księdza Proboszcza. Liczba członków Rady pochodzących z wyboru dokonanego przez wspólnotę wiernych nie może być mniejsza od liczby członków mianowanych przez duszpasterza.
4. Zależnie od wielkości ośrodka i stopnia zaangażowania wiernych, liczba wybieranych członków Rady wynosi 6-10. Jej dokładną wielkość określa Proboszcz uwzględniając potrzeby duszpasterskie ośrodka.
5. Częstość zebrań Rady zależy od aktualnych potrzeb duszpasterskich.
6. Minimum stanowią dwa zebrania w roku. Zebrania takie zwołuje Przewodniczący, przekazując zaproszenia przynajmniej dwa tygodnie przed zebraniem. Zebrania nadzwyczajne również mogą być zwoływane, kiedy połowa członków Rady wyrazi takie życzenie na piśmie skierowanym do Sekretarza Rady. Do ważności uchwał Rady wymagany jest udział w jej posiedzeniu 50% wszystkich członków.
7. Proboszcz dysponuje prawem weta także w stosunku do każdej z uchwał przyjętych większością głosów. Kadencja Rady trwa 5 lat.
8. Poszczególni członkowie dysponują możliwością wcześniejszej rezygnacji ze swego członkostwa.
9. Maksymalna długość uczestnictwa w Radzie Duszpasterskiej wynosi trzy kadencje, tzn. 15 lat.
10. Posiedzenia Rady nie mają z reguły charakteru publicznego. Mimo to można na nie zapraszać ekspertów i konsultantów, którym nie przysługuje jednak prawo głosu.
11. Członkami Rady mogą być jedynie praktykujący katolicy, którzy przyjęli sakrament bierzmowania i są znani z nienaganych zasad moralnych. Zasady ich wyboru określa osobny regulamin.

Parafialna Rada Duszpasterska

III. Wybory do Rady Duszpasterskiej w naszej Parafii

Decyzją ks. Biskupa Andrzeja Jeża wybory odbędą się w dniu 18 listopada. Do 10 listopada można zgłaszać kandydatów. Lista kandydatów powinna być ogłoszona w dniu 11 listopada, aby parafianie mieli możliwość zapoznania się z kandydatami. Mamy nadzieję na liczny udział parafian w tych wyborach.

Opracował Andrzej